

Για το 15^ο Συνέδριο της ΠΟΣΔΕΠ.

Απολογισμός και Πρόταση Προγραμματισμού Δράσης της ΔΗ.ΠΑ.Κ.-ΑΕΙ

Στο όνομα της «ανάπτυξης» και της ανταγωνιστικότητας της αγοράς και υπό την πλήρη «εργαλειοποίηση» της πανδημίας από την κυβέρνηση η ελληνική οικογένεια στενάζει κάτω από τα αντιλαϊκά μέτρα των κυβερνήσεων των (μετα)μνημονιακών πολιτικών. Ανησυχεί για την υγεία της, την εκπαίδευση των παιδιών της, το μέλλον της, την ειρήνη στην περιοχή μας. Η ανεργία, οι ελαστικές σχέσεις εργασίας καλπάζουν, τα εργασιακά δικαιώματα που κατακτήθηκαν τις προηγούμενες δεκαετίες με αγώνες συνθλίβονται, Υγεία, Παιδεία και Ασφαλιστικό παραδίδονται στην επιχειρηματικότητα. Το σύνολο των πολιτικών εντάσσονται στη στρατηγική που χαράχθηκε εδώ και χρόνια στα επιτελεία της ΕΕ, προ κρίσης και πανδημίας, για την ανάκαμψη και αύξηση της κερδοφορίας των μονοπωλίων σε βάρος των εργαζομένων. Την ίδια ώρα εμείς, οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι, καλούμαστε, στα πλαίσια του 15^{ου} συνεδρίου της ΠΟΣΔΕΠ, να διατυπώσουμε εκείνη την πρόταση που μαχητικά θα διεκδικήσει, στο πλαίσιο της δράσης και της ανάπτυξης του κινήματος, αξιοπρεπείς όρους εργασίας, βελτίωση των μισθολογικών, ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων μας, και ένα Πανεπιστήμιο προς όφελος της κοινωνίας και των αναγκών της.

Στην Ανώτατη Εκπαίδευση, τρία ολόκληρα εξάμηνα μετά την οριζόντια αναστολή της ζωντανής εκπαιδευτικής λειτουργίας στα Πανεπιστήμια όλης της χώρας, επιστρέψαμε στα αμφιθέατρα και στα εργαστήρια, εμείς κι οι φοιτητές μας, με ένα υγειονομικό σχέδιο **παρωδία**, με κεντρικό πυρήνα την αποθέωση της ατομικής ευθύνης. **Τα πανεπιστήμια άνοιξαν με τους ίδιους ή και χειρότερους όρους από αυτούς που επικρατούσαν όταν έκλεισαν.** Οι 18 ολόκληροι μήνες αναστολής διδασκαλίας με φυσική παρουσία δε στάθηκαν αρκετοί για να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα για την ασφαλή επαναλειτουργία των ιδρυμάτων για εργαζόμενους και φοιτητές. Αντιθέτως η υποχρεωτική απομάκρυνση της Πανεπιστημιακής κοινότητας από το φυσικό της χώρο «αξιοποιήθηκε» από την κυβέρνηση για την επιβολή σειράς νομοθετημάτων για την Ανώτατη Εκπαίδευση.

Κατά τη διετία που προηγήθηκε, τα μέλη ΔΕΠ και το υπόλοιπο διδακτικό προσωπικό κατέβαλε προσπάθειες να κρατήσει τους φοιτητές κοντά στην εκπαιδευτική διαδικασία, μέσα από την τηλε-εκπαίδευση. Τα προβλήματα που έπρεπε να αντιμετωπιστούν ήταν πολλά κι επείγοντα κι η υποστήριξη από την πολιτεία και τις διοικήσεις ήταν απύσχα, ανεπαρκής ή τραγικά καθυστερημένη. Η ΔΗΠΑΚ επισήμανε έγκαιρα ότι η τηλεεκπαίδευση σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει και δεν μπορεί να αντικαταστήσει τη διδασκαλία στο αμφιθέατρο και διεκδικήσαμε από την πρώτη στιγμή τη λήψη μέτρων για επιστροφή στη εκπαιδευτική διαδικασία με φυσική παρουσία πριν τα εκπαιδευτικά κενά δημιουργήσουν κρίσιμες ρωγμές στο γνωστικό υπόβαθρο των φοιτητών μας.

Σε σχέση με τις γενικότερες εξελίξεις, με σειρά νομοθετικών πρωτοβουλιών η **κυβέρνηση της ΝΔ παίρνει τη σκυτάλη από την προηγούμενη του ΣΥΡΙΖΑ, προχωρώντας με ταχείς ρυθμούς στο «επιχειρηματικό πανεπιστήμιο 2.0».** Σε αυτή την κατεύθυνση κινούνται το πόρισμα Πισαρίδη και οι «προτάσεις» του ιδρύματος Μποδοσάκη για την Ανώτατη

εκπαίδευση. Δηλαδή, η εκπαίδευση, η έρευνα, ακόμα και η διοίκηση των ιδρυμάτων, προσαρμόζονται ολοένα και περισσότερο στις ανάγκες της κερδοφορίας των επιχειρήσεων. Τα ίδια τα ΑΕΙ μετατρέπονται σε επιχειρήσεις. Ο δημόσιος και δωρεάν χαρακτήρας των Πανεπιστημίων έχει περιοριστεί δραστικά, ακόμα και σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. ***Η ΔΗΠΑΚ είναι η μόνη δύναμη που αντιπαρατίθεται με το σύνολο της στρατηγικής του επιχειρηματικού πανεπιστημίου και όχι μόνο σε δευτερεύουσες πλευρές της.***

Ιδιαίτερη πλευρά των πολιτικών για την Ανώτατη Εκπαίδευση αποτελεί η επιχειρούμενη αλλοίωση και κατακερματισμός των Προγραμμάτων Σπουδών (ΠΣ) των πανεπιστημιακών τμημάτων, με όχημα επιβολής τους την ΕΘΑΑΕ. Η μετατροπή των ιδρυμάτων σε παρόχους εκπαιδευτικών υπηρεσιών και ερευνητικών «προϊόντων», αλλά και η στενότερη πρόσδεσή τους στις προτεραιότητες της καπιταλιστικής οικονομίας, ακόμα και σε ειδικά συμφέροντα συγκεκριμένων επιχειρήσεων, και η περαιτέρω ενίσχυση του ρόλου του πανεπιστημίου ως ιδεολογικού μηχανισμού των επιχειρηματικών «αξιών», οδηγούν σε σημαντικές αλλαγές στα προγράμματα σπουδών, π.χ. μαθήματα του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών (ΠΠΣ) αλλάζουν, ή καταργούνται, ή και μεταφέρονται σε μεταπτυχιακό επίπεδο, τα ΠΠΣ ενισχύονται συνεχώς από μαθήματα δεξιοτήτων, κ.ά. Οι επιχειρήσεις συμμετέχουν ως βασικοί πυλώνες-«σύμβουλοι» των επιτροπών προγραμμάτων σπουδών. Κόντρα στην αποθέωση των λεγόμενων δεξιοτήτων και των διασυνεδεμένων πιστωτικών μονάδων, η *ΔΗΠΑΚ αγωνίζεται για τη διατήρηση του επιστημονικού χαρακτήρα προγραμμάτων σπουδών που να υπηρετούν πλήρως και ολοκληρωμένα το επιστημονικό αντικείμενο που θεραπεύουν καθώς και τη σύνδεσή τους με πλήρη εργασιακά δικαιώματα των αποφοίτων.*****

Η ΔΗΠΑΚ έγκαιρα επισήμανε πως η **Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής (ΕΒΕ) και τα αποτελέσματα των φετινών αποτελεσμάτων των εισαγωγικών εξετάσεων στα ΑΕΙ θα χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία** για α) την επιτάχυνση των αντιακτιβιστικών αναδιαρθρώσεων στην ανώτατη εκπαίδευση β) το βάθεμα της κατηγοριοποίησης μεταξύ των πανεπιστημίων της χώρας και γ) για την «τροφοδοσία» των ιδιωτικών δομών εκπαίδευσης με επιπλέον πελατεία. Το θέμα του γνωστικού επιπέδου των νεοεισερχομένων φοιτητών είναι πολυπαραμετρικό ζήτημα, με έντονα ταξικά χαρακτηριστικά, που δεν μπορεί να επιλυθεί με κανονιστικά μέτρα σε μια διαγωνιστική διαδικασία όπως είναι οι πανελλήνιες εισαγωγικές εξετάσεις.

Τη λεγόμενη **διεύρυνση και αναδιάρθρωση** της Ανώτατης Εκπαίδευσης της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, ακολουθεί η **επανα-αναδιάρθρωση** της Κυβέρνησης ΝΔ. Κοινός παρονομαστής η **εξάρθρωση των όποιων ενιαίων χαρακτηριστικών είχαν απομείνει στην Ανώτατη Εκπαίδευση**, και η μετατροπή της σε τριτοβάθμιο «χώρο» συνύπαρξης δημοσίων, ιδιωτικών, ακόμη και υβριδικών μορφών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με σκοπό την εμπορία εκπαιδευτικών προϊόντων. Με τα τελεσίγραφα της κυβέρνησης για νέες αναδιαρθρώσεις ο αγοραίος νόμος της «προσφοράς-ζήτησης» ανάγεται στο ρυθμιστικό παράγοντα για τα επιστημονικά πεδία που θα επιβιώσουν, θα αναπτυχθούν ή θα συνεχίσουν να φυτοζωούν.

Παρακολουθώντας τις τάσεις που επιβάλλει αυτός ο «νόμος» το μέλλον των λεγόμενων περιφερειακών Πανεπιστημίων προβλέπεται ζοφερό.

Οι ελαστικές εργασιακές σχέσεις γενικεύονται. Το μοντέλο της σταδιακής αντικατάστασης σημαντικού μέρους του μόνιμου διδακτικού προσωπικού με συμβασιούχους διδάσκοντες που κυριαρχεί στην πρωτοβάθμια και β-βάθμια εκπαίδευση επεκτείνεται και στα ΑΕΙ. Οι «Πανεπιστημιακοί Υπότροφοι» που χρηματοδοτούνται από πόρους του ΑΕΙ, τα προγράμματα ΕΣΠΑ «Απόκτησης Ακαδημαϊκής Εμπειρίας» που εισήγαγε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ μαζί με τις μεταγραφές Διδακτόρων που υπηρετούν στη δευτεροβάθμια για την κάλυψη διδακτικών αναγκών των ιδρυμάτων, επιλέχθηκαν ως ο τρόπος για να καλυφθούν οι αυξημένες εκπαιδευτικές ανάγκες χωρίς να γίνουν προκηρύξεις θέσεων νέων μελών ΔΕΠ. Παράλληλα οι νέοι επιστήμονες που προσλαμβάνονται με τους πλέον ελαστικούς όρους εργασίας αποτελούν την προβολή του μέλλοντος των εργασιακών σχέσεων της πλειοψηφίας των εργαζομένων στα ΑΕΙ.

Ο νόμος Κεραμέως-Χρυσοχοϊδη, και η ένταση της καταστολής που προωθείται, αξιοποιώντας ως αφορμή και άλλοθι την προβοκατόρικη δράση μηχανισμών «γνωστών-αγνώστων» σκοπιμοτήτων και διασυνδέσεων ή τυχοδιωκτικών ομάδων, δεν έχει καμία σχέση με την αντιμετώπιση των υπαρκτών προβλημάτων λειτουργίας των πανεπιστημίων. Η “πανεπιστημιακή αστυνομία”, τα νέα μέσα και μηχανισμοί καταστολής, οι πειθαρχικές διώξεις, το όριο φοίτησης και οι διαγραφές φοιτητών, έχουν στόχο την περιφρούρηση της επιχειρηματικής λειτουργίας των ιδρυμάτων, την ιδεολογική πειθάρχηση και την αντιμετώπιση της οργανωμένης συλλογικής αγωνιστικής διεκδίκησης ενόψει της επικείμενης θύελλας που προκαλεί η αστική πολιτική διαχείρισης της κρίσης σε βάρος του λαού, προς όφελος του κεφαλαίου.

Η κατάσταση στην ΠΟΣΔΕΠ: Απέναντι σε αυτές τις εξελίξεις η διοίκηση της ΠΟΣΔΕΠ και οι παρατάξεις της πλειοψηφίας (ΑΣΚΕΥ, ΚΙΠΑΝ, ΑΡΜΕ, Πρωτοβουλία-ΑΠΘ) έχουν μετατρέψει την ομοσπονδία σε **κυβερνητικό παράρτημα**. Προσκολλημένοι σε στενά συντεχνιακά ζητήματα, κυρίως των Ιατρικών σχολών, **τα θεσμικά και οικονομικά ζητήματα του κλάδου μας έχουν εγκαταλειφθεί** υπέρ του πανεπιστημιακού ελεύθερου επαγγελματία με διεκδικήσεις-συναλλαγές που σχετίζονται κυρίως με τη δυνατότητα και τη διευκόλυνση της ατομικής επιχειρηματικής δράσης, την ανάπτυξη και εμπέδωση σε πολλές περιπτώσεις εκμεταλλευτικών σχέσεων εντός του πανεπιστημίου υπό δημόσιο «κέλυφος», την απελευθέρωση των διδάκτρων στα μεταπτυχιακά και την εισαγωγή τους στο προπτυχιακό επίπεδο μέσω κυρίως των λεγόμενων ξενόγλωσσων Προγραμμάτων Σπουδών κ.α. Έτσι, για τα οξυμένα μισθολογικά, συνταξιοδοτικά, ασφαλιστικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η πλειοψηφία του κλάδου δεν υπάρχει ούτε διεκδικητικό πλαίσιο ούτε κατεύθυνση οργάνωσης του κλάδου μας για την διεκδίκηση της επίλυσής τους.

Με ευθύνη της πλειοψηφίας, η ΠΟΣΔΕΠ όλο το προηγούμενο διάστημα υπονόμωσε συστηματικά κάθε κινηματική πρωτοβουλία από τους συλλόγους-μέλη της. Στάθηκε απέναντι στις αποφάσεις και τις δράσεις της Γενικής Συνέλευσης και του συλλόγου μελών ΔΕΠ του ΑΠΘ κατά την περίοδο της αυθαίρετης επέμβασης των αστυνομικών δυνάμεων που

με αποφάσεις της διοίκησης και της κυβέρνησης επιχείρησε να εγκατασταθεί στο ίδρυμα και να δημιουργηθεί προηγούμενο για κάθε Πανεπιστημιακό ίδρυμα της χώρας. Στάθηκε απέναντι και υπονόμωσε αποφάσεις και πρωτοβουλίες συλλόγων μελών της (Παντείου, Πατρών, Αιγαίου, Ιωαννίνων, Θεσσαλίας κ.α.) για συντονισμό των δράσεων του κλάδου μας απέναντι στους νόμους για την καταστολή, την ΕΒΕ, την υποβάθμιση των περιφερειακών Πανεπιστημίων, την ποινικοποίηση της συνδικαλιστικής δράσης. Υπονόμωσε και στάθηκε απέναντι σε δράσεις και πρωτοβουλίες για το ασφαλές άνοιγμα των ΑΕΙ, την άμεση λήψη μέτρων για την ενίσχυση των Ιδρυμάτων σε προσωπικό και υποδομές για την ασφαλή επαναλειτουργία τους.

Στηρίζουμε τη ΔΗΠΑΚ για να αλλάξουν οι αρνητικοί για τον κλάδο συσχετισμοί στην ΠΟΣΔΕΠ

Η ΔΗΠΑΚ καλεί σε συμπόρευση τους πανεπιστημιακούς δασκάλους που οραματίζονται και διεκδικούν ενιαία δημόσια και δωρεάν Ανώτατη Εκπαίδευση υψηλού επιπέδου που θα υπηρετεί την ανάπτυξη των επιστημών, της διδασκαλίας και της έρευνας με επίκεντρο τις πραγματικές κοινωνικές-λαϊκές ανάγκες και όχι τις επιταγές της επιχειρηματικής κερδοφορίας και της αστικής ιδεολογικής κυριαρχίας. Ένα πανεπιστήμιο σύγχρονο που θα στηρίζει τους νέους στην προσπάθειά τους να σπουδάσουν, που θα παρέχει ενιαία επιστημονική μόρφωση και θα δίνει εφόδια στους νέους επιστήμονες να ασκήσουν το επάγγελμά τους.

Οι θέσεις μας, οι προτάσεις μας και οι πρωτοβουλίες μας, δημιουργούν προϋποθέσεις συνάντησης και κοινής δράσης με το φοιτητικό κίνημα, με τους εργαζόμενους στα ιδρύματα, αλλά και συνολικά με το λαϊκό κίνημα, απέναντι στην αντιλαϊκή πολιτική των κυβερνήσεων, της ΕΕ και των υποστηρικτών της. Καταθέτουμε συγκριμένο διεκδικητικό πλαίσιο για το οποίο θα αγωνισθούμε σε συλλόγους και ΠΟΣΔΕΠ. Διεκδικούμε:

- **Να αυξηθεί άμεσα η κρατική χρηματοδότηση των ΑΕΙ** για την αντιμετώπιση των μεγάλων αναγκών λειτουργίας τους, με έκτακτα κονδύλια για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Κάλυψη του συνόλου των εκπαιδευτικών και ερευνητικών αναγκών αποκλειστικά από τον κρατικό προϋπολογισμό. Να καλυφθούν άμεσα τα κενά σε μέλη ΔΕΠ, εργαστηριακό και διοικητικό/τεχνικό προσωπικό.
- **Όχι στην ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων του ΔΕΠ**, με τις πολλαπλές κατηγορίες διδακτικού προσωπικού. Να ενταχθούν στους συλλόγους του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού ανά Πανεπιστήμιο το σύνολο των Διδασκόντων που παρέχουν διδακτικό έργο κατόπιν ανάθεσης, ανεξάρτητα από τη μορφή της εργασιακής σχέσης με το Πανεπιστήμιο.
- Να θεσμοθετηθεί η **πλήρης και αποκλειστική απασχόληση για το σύνολο του ΔΕΠ**. Αυξήσεις σε μισθούς - συντάξεις - εφάπαξ και αναπλήρωση των μέχρι τώρα απωλειών. Νέο πανεπιστημιακό μισθολόγιο με άξονες: α) κατάργηση του επιδοματικού χαρακτήρα με ταυτόχρονη ενσωμάτωση όλων των επιδομάτων στο βασικό μισθό, β) αναγκαίες

αυξήσεις για αξιοπρεπή διαβίωση και επιστημονική ενημέρωση, γ) καθιέρωση της σύνταξης στο 80% του μισθού του τελευταίου εργασιακού έτους, και δ) αξιοπρεπή, δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε ένα αναβαθμισμένο δημόσιο σύστημα Υγείας.

- **Να καταργηθούν τα δίδακτρα σε όλα τα μεταπτυχιακά.** Καμία σκέψη για δίδακτρα σε προπτυχιακά προγράμματα σπουδών, έστω ακόμη και με το πρόσχημα των «αγγλόφωνων». Να μην εφαρμοστούν σχέδια συγχωνεύσεων και καταργήσεων τμημάτων, με αφορμή την ΕΒΕ.
- Να μην εγκαταλείψει κανένας φοιτητής τις σπουδές του για οικονομικούς λόγους. Άμεση **οικονομική ενίσχυση της φοιτητικής μέριμνας και της δωρεάν διανομής συγγραμμάτων.** Δωρεάν σίτιση για όλους, δωρεάν στέγαση για όσους σπουδάζουν μακριά από τις οικογένειές τους. Κατάργηση κάθε μορφής διδάκτρων σε οποιοδήποτε επίπεδο. Επίδομα για όσους φοιτητές δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις οικονομικές απαιτήσεις των σπουδών. Παροχή υποτροφιών για όλους τους υποψήφιους διδάκτορες.
- **Να μην επιτραπεί η λειτουργία ιδιωτικών πανεπιστημίων υπό τη μορφή κολεγίων,** να καταργηθούν όλοι οι σχετικοί νόμοι, το «εθνικό πλαίσιο» επαγγελματικών προσόντων, η διασύνδεση ΔΕΠ/πανεπιστημίων με επιχειρηματικά συμφέροντα και κάθε μορφή επιχειρηματικότητας στα ΑΕΙ. Πλήρεις σπουδές με πλήρη επαγγελματικά δικαιώματα για πλήρεις αποδοχές.
- **Κατάργηση του κατασταλτικού νόμου «Κεραμέως-Χρυσοχοϊδη».** Επαναφορά του πανεπιστημιακού ασύλου. Ενίσχυση των δημοκρατικών συλλογικών διαδικασιών ως απάντηση στην ένταση της αυταρχικότητας και καταστολής στα ΑΕΙ.
- **Κατάργηση όλων των αντιασφαλιστικών νόμων, όλων των νόμων που περιορίζουν το δικαίωμα στην απεργία και βάζουν εμπόδια στη λειτουργία των σωματείων.** Άμεσα μέτρα στήριξης σε αυτούς που πλήττονται από φυσικές καταστροφές, μέτρα αντιμετώπισης της ακρίβειας.

ΔΗΠΑΚ-ΑΕΙ, Δεκέμβριος 2021